



**LESBRIEF**

# Wondernacht

**Paul van Loon**  
**LESTIPS**

Tekst lestips: De Gouden Zebra  
Illustraties: Hugo van Look  
Doelgroep: Groep 4 en 5



Opa weerwolf neemt Dolfje en Noura mee naar een groot dierenpark. Eens in de honderd jaar komen daar 's nachts fabelwezens tot leven: prachtige en geheimzinnige fantasiewezens zoals een draak en een eenhoorn. Maar Dolfje en Noura ontdekken al snel dat de fabelwezens in groot gevaar zijn! Een kwade kracht dreigt hen voorgoed uit te roeien. Kunnen Dolfje en Noura hen redden?

## Over de lesbrieff

Dolfje Weerwolfje staat symbool voor iedereen die zich anders voelt. Zoals in alle Dolfje Weerwolfje-boeken combineert Paul van Loon in Wondernacht een spannend avontuur met een herkenbare verhaallijn, deze keer over pesten en buitensluiten, en hoe je dat kunt doorbreken – voor jezelf en voor anderen.

In deze brief vind je vijf tips voor hoe je 'Wondernacht' in de klas kunt gebruiken. Leerlingen uit groep 4 en 5 lezen het boek zelfstandig. Lees je liever voor, dan mag dat natuurlijk ook

## Lestip 1

### Leesbeleving

#### (Samen praten over het boek)

Je kunt voor, tijdens en na het lezen met kinderen praten over het verhaal om leesplezier te stimuleren. Doe dit in de kring of juist in groepjes.

- Lees de titel voor en bespreek samen met de leerlingen de kافت van het boek.
- Wie zie je op de kافت?
- Herken je wezens?
- Wie zitten er op de eenhoorn? Waar gaan zij naartoe, denk je?

- Praat met kinderen door over het verhaal:
  - Wat vond je leuk, spannend, grappig of verrassend aan het verhaal?
  - Wie vond je het meest dapper, waarom?
  - Stel dat je voor een dag een fabelwezen kon zijn, hoe zou je er dan uitzien?
  - Stel dat je voor een nacht Dolfje of Noura zou zijn, wat zou jij dan gaan doen?
- Lees hoofdstuk 11 en 12 nog een keer. Nessie, het monster van Loch Ness, is verdrietig. Bespreek met kinderen wat er is gebeurd:
  - Waarom is Nessie verdrietig? Wat is er gebeurd?
  - De andere dieren vinden Nessie geen echt fabelwezen. Ze zeggen dat hij er daarom niet bij hoort. Begrijp je waarom Nessie zich verdrietig voelt? Wat vind je ervan van de andere dieren Nessie zo buitensluiten?
  - Wat zegt Dolfje tegen de andere fabelwezens? Wat vind je daarvan?
- Maak een verbinding met de leefwereld van kinderen:
  - Voel jij je wel eens buitengesloten?
  - Wat betekent het eigenlijk als 'je erbij hoort' of 'er niet bij hoort'? Wie beslist nou wie er wel en niet bij hoort?
  - Wat doe je als je ziet dat iemand anders gepest wordt? Of niet mee mag doen?
  - Welke tip heb je voor anderen die niet mee mogen doen?
  - Hoe kun je ervoor zorgen dat iedereen zich fijn voelt en 'erbij hoort'?



## Lestip 2

### Fabelwezens

#### (ontdekken & woordenschat)

'Over al die wezens met bijzondere namen. Ze bestaan in heel oude verhalen. [...]Centaur, feniks, Pegasus, eenhoorn, dat zijn maar een paar van die prachtige fabelwezens. Ze zijn allemaal ontstaan uit de menselijke fantasie.' (Pagina 14 & 15)

- Welke fabelwezens ken jij?
- Pak werkblad 1 erbij: Zoek de juiste illustratie of foto bij de juiste naam van het fabelwezen en vertel het verhaal bij het fabelwezen.
- Wat is jouw favoriete fabelwezen? En waarom?
- In de volgende opdracht ga je aan de slag met je eigen fabelwezen ontwerpen.

## Lestip 3

### Een nieuw fabelwezen

#### (Creatief schrijven & tekenen)

‘Ach, was ik ook maar een fabelwezen. Dat is pas “anders”!’

Dolfje en Timmie moeten allebei lachen.

‘U lijkt al een fabelwezen, pa, met die olifantentheemuts en die zwemvliezen,’ lacht Dolfje.

Timmie knikt. ‘Een nieuw fabelwezen! Een...’

‘Een Olivlies!’ roept Dolfje.

Pa’s gezicht licht helemaal op. Hij staat op en bekijkt zichzelf vol trots in de spiegel. ‘Wauw! Ik ben een Olivlies! Wat fantastisch.’ (Pagina 19)

- Vertel: Fabelwezens zijn dieren die in de fantasie van de mens zijn ontstaan. In deze opdracht gaan we onze eigen fantasie gebruiken en nieuwe fabelwezens bedenken.
- Vul een hoed vol met kleine speelgoeddiertjes (net als in het verhaal). Laat kinderen allemaal een diertje grabbelen. Heb je geen speelgoeddiertjes? Laat kinderen dan zelf een bestaand dier kiezen.
- Het bestaande diertje gaat een fabelwezen worden! Laat kinderen nadenken hoe hun diertje kan veranderen dat het een fabelwezen wordt. Bijvoorbeeld: bijzondere vleugels, andere poten, meer koppen etc.
- Vertel dat fabelwezens vaak menselijke trekken hebben. Zo is een weerwolf meestal een mens en met volle maan een weerwolf. Vraag kinderen een menselijk trekje aan hun dier te koppelen. Kan je fabeldier bijvoorbeeld lezen, schrijven of raadsels oplossen?
- Laat kinderen bedenken wat er bijzonder is aan hun fabelwezen. Help kinderen met de volgende vragen om een korte omschrijving te maken van hun fabelwezen:
  - o Wat is er bijzonder aan jouw fabelwezen?
  - o Wat kan jouw fabelwezen dat andere wezens niet kunnen?
  - o Wat doet jouw fabelwezen op een dag?
  - o Waar woont jouw fabelwezen?
- Laat kinderen tot slot een naam bedenken voor hun fabelwezen en vraag hen een mooie tekening of schilderij te maken van hun fabeldier. Stel ze tentoon in de klas.



## Lestip 4

### Krimpen

#### (Verhoudingen & ontdekken)

‘Die fles is gevaarlijk!’ zegt Dolfje. Hij gooit de fles met KRIMP op de grond. ‘Er zit een krimpmiddel in. Dat heeft iemand in de beek gedaan. Daardoor zijn die fabelwezens gekrompen!’ (pagina 38)



- ‘Wat betekent het woord ‘krimpen’: kleiner worden. Laat de leerlingen zelf zoeken op het internet wat de betekenis is van het woord.
- Bespreek samen met de klas voorbeelden van krimpen: Krimpen van kleding door te heet wassen of krimpen van je oma.
- Laat deze video van SchoolTV zien over krimpen van oude mensen: [Oude mensen krimpen | Schooltv](https://schooltv.nl/video-item/studio-snugger-krimpen-oude-mensen)
- Neem miniatuur diertjes (eenhoorn, draak, dino, etc.) mee naar school en laten we eens kijken naar de verhouding. Geef elk groepje een aantal miniatuur dieren om over te tekenen op een wit staand A3 blaadje. Teken zelf ook de eenhoorn over op het digibord.
- Nu mogen ze het dieren opmeten met een liniaal. Hoeveel centimeter is het miniatuur diertje? Schrijf dit erbij, bijvoorbeeld 3 cm.
- Wat als we nu een tovermiddel hebben om het dier te laten groeien? Laten we zeggen dat hij 10 keer zo groot mag worden. Wat is de keer som die hierbij hoort?  $3 \text{ cm} \times 10 = 30 \text{ cm}$ .
- De leerlingen mogen zelf bepalen hoe groot het dier wordt, schrijven de keer som eronder op het blaadje met het antwoord. En tekenen met de liniaal het dier nu zo groot als ze uitgerekend hebben.
- Als laatste mogen de leerlingen knutselen met krimpfolie. Dit is speciaal materiaal dat krimpt bij verhitting. Je kan bijvoorbeeld een mooie fabeldier tekenen, waarna het in de oven krimpt. Er zijn verschillende knutstelpakketten te vinden met speciaal tekenmateriaal. Vergeet niet een gaatje erin te maken als je een ketting of sleutelhanger wilt maken.

Website Schooltv: <https://schooltv.nl/video-item/studio-snugger-krimpen-oude-mensen>

## Lestip 5

### Wie is wie?

#### (Jij & de wereld)

Op de Wie is wie-plaat voorin het boek zie je Dolf en zijn familie. Ook de gemene mevrouw Krijtjes en Valentijn de vampier spelen een rol in het leven van Dolfje. Kunnen kinderen ook een Wie is wie-plaat over zichzelf maken?

- Vraag kinderen een tekening te maken van mensen om zich heen. Dus denk aan familie, burens, vrienden, huisdieren. Wie staan er op de tekening?
- De kinderen mogen daarna per persoon of dier ook een kort tekstje maken.

LESPAKKET

## Werkblad 1. Fabelwezens

Zoek de juiste illustratie of foto bij de juiste naam van het fabelwezen en vertel het verhaal bij het fabelwezen. (Je mag hierbij het boek gebruiken of zoeken op het internet)



- **Pegasus**
- **Draak**
- **Centaur**
- **Eenhoorn**
- **Minotaurus**
- **Monster van Loch Ness**
- **Feniks**
- **Yeti**
- **Zeemeermin**

## Werkblad 1. Antwoorden

- Pegasus –gevleugeld paard
- Draak – groot mythisch wezen met een slangachtig of reptielachtig lichaam, vleugels en vuurspuwen.
- Centaur - een paardmens
- Eenhoorn – paard met een lange magische hoorn op het voorhoofd
- Minotaurus – de kop en de staart van een stier, maar met een heel gespierd lichaam van een man
- Monster van Loch Ness – een prehistorisch dier dat zou leven in het meer van Loch Ness
- Feniks – een prachtige vogel die na een bepaalde periode verbrandt en uit zijn as verrijst dan een nieuwe jonge Feniks
- Yeti –een sneeuwmonster. Zijn andere naam is ook wel ‘verschrikkelijke sneeuwman’.
- Zeemeermin – mytisch wezen met het bovenlichaam van een vrouw en een vissenstaart in plaats van benen.

LESPAKKET